

AMANDA TODD - MEDIAWIJS

Doel

Bewustwording van de gevaren van sociale media.

Doelgroep

Jongeren tussen 12-18 jaar

Tijd

60 minuten

Materiaal

- Beeld- en geluidsapparatuur
- De Zembla uitzending over Amanda Todd van 4 december 2014:
<http://zembla.vara.nl/seizoenen/2014/afleveringen/04-12-2014>

Beschrijving

Geef een inleiding over het gebruik van internet en sociale media en de risico's en gevaren die ze met zich mee brengen. Gebruik daarbij een voorbeeld uit het nieuws van de afgelopen week. Vertel dat jullie een uitzending gaan bekijken over wat er in het leven van Amanda Todd is gebeurd. Vraag of iemand van haar gehoord heeft en informeer wat er over haar bekend is in de groep.

Geef de groep deze kijkopdracht mee voordat je de film start:

1. Wat is er precies gebeurd?
2. Hoe kwam dat?
3. Wat gebeurde er nadat de foto's werden rond gestuurd?

Bekijk daarna de uitzending met elkaar. Tip: zorg dat je hem zelf van tevoren al een keer gekeken hebt, zodat je tijdens het kijken kunt letten op reacties/gezichtsuitdrukkingen in de groep.

Nabespreken

Bespreek na afloop de vragen met elkaar. Tips bij het bespreken:

1. Zie de beschrijving onderaan dit document.

2. Eén keuze kan je je hele leven blijven achtervolgen. Had Amanda dit kunnen voorkomen? Hoe? Begrijp je haar keuze? Kennen jullie vergelijkbare situaties? Wat gebeurde er?
Hoe weet je of je iemand kunt vertrouwen?

Tip: als je iemand ook in het echte leven leert kennen en de informatie tussen offline en online inderdaad klopt. Informatie die je zeker over iemand moet kennen en die je in het echte leven kunt/moet controleren:

- Voornaam en achternaam
- Adres en woonplaats
- Waar hij/zij werkt of op school zit
- Waar hij/zij sport of andere activiteiten doet
- Familieleden (vader, moeder, broer/zus)
- Leeftijd/geboortedatum

Als je deze gegevens van iemand kent en ze kloppen, dan is iemand in het echte leven te vinden en je zou contact kunnen leggen met mensen uit zijn/haar eigen netwerk. Dat is nog geen garantie voor betrouwbaarheid, maar het scheelt wel.

Tip: kijk eens goed naar zijn/haar vriendenlijst. Ziet het eruit als een 'normale' vriendenkring die past bij hoe hij/zij zich voordoet? Kijk eens goed naar de profielfoto's van zijn/haar contacten. Valt je iets op?

3. Amanda werd gepest, buitengesloten en uitgescholden. Ze werd eenzaam, bang en depressief en ze schaamde zich. De foto's bleven haar achtervolgen, ze werd steeds weer gevonden door haar bedreiger. Hoe zou jij reageren als je zo'n foto van een klasgenoot zag of doorgestuurd kreeg? Wat kun je doen in zo'n geval? Hoe zou je hem of haar kunnen helpen?

Ken je voorbeelden van tieners die werden gepest via internet? Wat gebeurde er? Hoe is het gestopt?

Praat daarna met elkaar over waar Amanda had kunnen ingrijpen. In de eerste plaats had ze deze man nooit moeten toevoegen aan haar vrienden! Daarnaast had ze moeten zorgen dat er geen gegevens op haar account staan waarmee de man haar adres, haar telefoonnummer en haar school had kunnen vinden. Dat zette haar in een kwetsbare positie.

Toen haar werd gevraagd om naaktfoto's op te sturen, wat had ze moeten doen? Via meldknop.nl melding moeten maken van dit incident en natuurlijk geen foto's op moeten sturen!

Wat had ze kunnen doen toen de man haar met deze foto's ging chanteren? Melden bij haar ouders en bij de politie. Samen met hen had ze dan kunnen proberen om de dader op te laten pakken. In elk geval zou het account van deze man geblokkeerd worden, waardoor het moeilijker voor hem zou zijn om de foto's alsnog te verspreiden. Hij zou groot risico lopen om gepakt te worden. Stel dat de foto's toch verspreid werden, dan konden school, ouders, politie en de provider de schade beperken en goede begeleiding bieden. Amanda zou er niet alleen voor staan en op een goede manier geholpen worden om de gebeurtenis te verwerken.

Het is natuurlijk moeilijk om zo iets aan je ouders te vertellen. Maar op dit moment is de situatie zo dat je ouders er toch wel achter gaan komen. Hoe langer je wacht, hoe groter de puinhoop en hoe erger het wordt. Hoe eerder je het vertelt, hoe minder je je hoeft te schamen en hoe meer je de schade beperkt.

Maak tot slot met elkaar een lijst met tips om wijs om te gaan met sociale media en internet. Je kunt deze ophangen in jullie ruimte en in een klein formaat aan alle tieners mee naar huis geven (eventueel de volgende keer).

Beschrijving van de documentaire (door Zembla)

De 15-jarige Canadese Amanda Todd maakt in 2012 een eind aan haar leven. Ze is jarenlang via internet geïntimideerd en bedreigd door een onbekende man. Ze moest haar borsten laten zien en seksshows geven. Als ze weigert chanteert hij haar en verspreidt een blootfoto van Amanda onder haar klasgenoten. Ze wordt gepest. Zo ernstig dat ze het leven niet meer ziet zitten. Vlak voor haar dood plaatst ze op youtube een wanhopig filmpje waarin ze uitlegt wat haar is overkomen en wat het met haar doet. Wereldwijd keken 17 miljoen mensen naar haar noodkreet. Van de dader ontbreekt ieder spoor. Tot in januari van dit jaar. De 36-jarige Nederlander Aydin C. wordt aangehouden op een bungalowpark in Oisterwijk. Hij wordt niet alleen verdacht van het misbruiken van Amanda, hij zou ook tientallen slachtoffers hebben gemaakt in Nederland, Engeland, de Verenigde Staten, Canada, en Noorwegen